

INTERVJU

Åke Åredal är VD och grundare av företaget Sky Cab AB som utvecklat ett klimatsmart, framtida sätt att resa med spårtaxi. Han har sedan 90-talet arbetat målmedvetet med att få upp omvärldens ögon för detta koncept och nu börjar hans arbete ge resultat.

TEXT THERESE SLETTENGREN FOTO EMMA GUSTAFSSON ILLUSTRATION DESIGN NIKLAS WEJEDAL, NANIK STUDIOS

Åke Åredal – miljöentreprenören som vinner i längden

Tänk dig en taxi utan chaufför och avgasrör som går på spår ovan mark. Du reser tyst och kommer utan mellanliggande stopp från påstigningsplatsen direkt dit du vill resa. Låter det som en utopi? Inte om du frågar Åke Åredal, Filosofie doktor i företagsekonomi, som arbetat hårt med att förverkliga det miljövänliga datorstyrda trafiksystemet SkyCab.

Hur fick du idén till SkyCab?

– Jag arbetade tillsammans med en arkitekt som behövde ett småskaligt, flexibelt och miljövänligt transportmedel till en temapark.

Ganska snabbt insåg jag att det inte fanns något sådant system på marknaden, varför jag själv började skissa på ett spårssystem ovan mark som sedermera utvecklades till SkyCab.

Hur utvecklade du idén till SkyCab?

– Eftersom jag har en bakgrund som organisationskonsult och studerat företagsekonomi så insåg jag snabbt att marknadens behov skulle vara avgörande för systemets framgång. Jag inledde därför en dialog med kommuner, städer, offentliga myndigheter, organisationer för funktionshindrade och även andra organisationer för att ta reda på vilka behov som behövde fyllas. Dessa krav har sedan strukturerats, utvärderats och formulerats i fem mål som kan sammanfattas i att SkyCab ska vara ett attraktivt system som är tillgängligt för alla och som är mycket säkert, miljöanpassat samt kostnads- och energieffektivt.

Hur går det till att åka med SkyCab?

– SkyCab är ett system som underlättar tågresan in i det lokala samhället. Tanken är att systemet ska ta vid där tågresan slutar. Du reser i egen vagn som går på spår ovan mark. Varje vagn har plats

för upp till fyra personer och en barnvagn, rullstol eller bagage. Vagnar står i princip och väntar på hållplatserna och du bestämmer själv vid vilken hållplats du vill stiga av genom ett knapptryck. Du färdas sedan utan mellanliggande stopp direkt till den önskade destinationen. Det finns inga tidtabeller eller förare och resandet styrs av efterfrågan så det finns vagnar där de behövs som bäst.

På vilket sätt är SkyCab miljövänligt?

– Vagnarna drivs av el och avger inte några luftföroreningar. Trafiksystemet har ett datorstyrt och optimerat styr- och säkerhetssystem, vilket är mer miljövänligt än trafik med stillastående köer. En utredning från Statens väg- och transportforskningsinstitut, VTI, visar att SkyCab bara tar en fjärdedel av bilens energi per personkilometer och hälften av bussens och mindre än en tredjedel av den gräns på 120gCO/km som EU-kommissionen förslagit ska gälla som högsta tillåtna utsläppsnivå för nya bilar i Europa från 2012. Ju större andel förnybar energi som driver SkyCab, ju mer minskar utsläppen. Dessutom byggs SkyCab i stor utsträckning av miljövänligt material och många delar går att återanvända.

Systemet är lätt att installera, flytta eller nedmontera och det är förbättrat för återvinning.

Hur ser organisationen bakom SkyCab ut idag?

– Jag har bildat ett SkyCab Management Team, i vilket det ingår tio experter med olika bakgrunder och kompetenser som kompletterar varandra och som samverkar för att förverkliga SkyCab. Jag har också byggt upp en ett nätverk i vilket ingår offentliga samhällsorgan, universitet, forskning, och tillverkare. En av dem som tidigt kom in i projektet var Jan Karlenstål som har internationella erfarenheter från utveckling och tillverkning av automatiska fordon.

Hur har projektet finansierats genom åren?

– Jag började gå till Nutek med min skiss och från dem fick jag ett litet ekonomiskt stöd för att utveckla idén. Det visade sig ganska snart vara svårt att utveckla idén då det inte fanns någon statlig myndighet som ville ha frågan om spårtaxi på sitt bord. Banverket ville inte ta frågan eftersom systemet har gummihjul och Vägverket ville inte ta frågan då det går på bana. Till slut kom systemet att jämföras med en tunnelbana och i med det

– Att ha en övergripande vital strategi för det långsiktiga handlandet, samt en entydig inriktning är av yttersta vikt, säger Åke Åredal.

Gör ett enkelt val för miljön och skicka dina bud med Speed Frakt Miljöbud.

Vi använder nämligen bara etanol- och biogasbilar.

08-83 83 83 www.miljobud.se

Fördelar med SkyCab

- Ökad service för resenärerna.
- Ger kollektivtrafik till tätorter som idag helt eller delvis saknar god kollektivtrafik
- Oöverträffat alternativ till onödiga bilresor.
- Kan kombineras med annan spårtrafik för längre resor.
- Ger ingen tidsförlost vid korta resor på grund av slopade väntetider.
- Åkshastigheten motsvarar bilresors och är högre än bussresors
- Energieffektivt och miljöanpassat.
- Låga res- och underhållskostnader
- Är samhällsekonomiskt mycket lönsamt.

fick Banverket ansvaret. Banverket initierade och finansierade då SkyCab som ett forsknings-, utvecklings- och demonstrationsprojekt. Nu skriver vi ett nytt avtal med Banverket om delfinansiering av ett nationellt centrum för spårtaxiutveckling i Hofors. Vi hoppas också kunna få del av de 340 miljoner kronor som Regeringen har satt av för hållbara städer.

SkyCab har blivit uppmärksammat på olika sätt. Berätta mer!

– Vi har mycket att tacka Michael Wood, USA:s ambassadör i Stockholm, för han satte svensk miljöteknik på världskartan och tog med oss på listan "One Big Thing" över de hetaste Cleantech-företagen inom miljöteknik. WWF har också valt ut SkyCab som en av Sveriges 12 främsta klimatentreprenörer 2008 och Svenskt Näringsliv har listat SkyCab som en av 20 produkter och tjänster som ger "miljönytta".

Vi har också fått stor uppmärksamhet i Kina där man tydligt ser fördelarna med system ovan mark och vi var med miljöminister Andreas Carlgren vid lanseringen av regeringens initiativ för hållbara

städer i Indien i våras. Vi möter dessutom intressen i Mellanöstern, USA och Mexico. När SkyCab exponeras på den särskilda mötesplatsen för svensk energi- och miljöteknik, Sweden Green Tech Building mitt i Stockholm, hoppas vi på mer uppmärksamhet.

När får Sverige sin första spårtaxi?

– Sveriges första testbana för spårtaxi etablerades inomhus i Hofors 2006. Då visades växling, styrprinciper, volymer, säkerhetstänkande och framtida design. Vi har ett avtal med Hofors kommun om att bygga ett nationellt strategiskt centrum för spårtaxiutveckling och en pilotanläggning. Detta är ett av de första avtalen av sitt slag i världen där en modig kommun går in och aktivt bidrar till att etablera spårtaxi. Enligt avtalet ska ett demonstrationsexemplar vara

klart 2009, men tidplanen påverkas naturligtvis av finansieringen som är en utmaning i samband med detta. Vi är beroende av samverkan och av att politiker stödjer satsningen.

Varför just Hofors?

– Vi hade som krav att pilotanläggningen skulle etableras nära företag som kunde fungera som underleverantörer och så ville vi att det skulle finnas goda möjligheter till gott friluftsliv och fyra tydliga årstider för att kunna testa banan i alla väder. Hofors uppfyller alla dessa krav, de har dessutom en lång tradition inom energiteknik och en näringslivschef som från början förstod möjligheterna med vår vision.

Vilket är ditt råd till andra miljöentreprenörer?

– Att ha en övergripande strategi för ett långsiktigt handlande, samt en entydig inriktning är oerhört viktigt annars blir det lätt att gå vilse. Det är också nödvändigt att ha en tydlig vision och mål som är kommunicerbara, samt en bra grupp som arbetar engagerat, rationellt, långsiktigt ihärdigt och lojalt med visionen. Därutöver behövs resurser i form av personal, tid och pengar, samt ett stort och stödjande nätverk.

Hur känner du inför framtiden?

– Jag känner stor tillförsikt för vi får så mycket positiva gensvar. Vi vill medverka till att Sverige även i framtiden ligger i framkant när det gäller framtidsinriktade produkter för hållbara städer i världen och målet är att skapa en ny framtida industri som ger grön tillväxt, satsning och export åt Sverige.

SkyCab-FAKTA

- Man reser i sin egen vagn, som i taxi.
- Vagnarna väntar på hållplatserna – inga tidtabeller behövs.
- Plats för upp till fyra personer i varje vagn plus bagage/barnvagn/rullstol.
- Datorstyrda eldrivna, intelligenta vagnar går på banor ovan eller på mark.
- Kompletterar och sammanlänkar övriga trafiksystem.
- Går i 40 km/h vilket ger en högre snitthastighet än en buss i stadstrafik.
- I trafik dygnet runt året runt i alla väder.
- Ett datorsystem ser till att det finns flest vagnar där behovet är störst.
- Säkerhetsavståndet till nästa vagn är 15–20 meter.

FÖRETAGSPRESENTATION

Bilpoolen.nu – Ett klimatneutralt alternativ

Idag är det en självklarhet för de flesta företag att ha en utarbetad miljöplan. Med en bilpool kan det även innebära stora besparingar.

Förutom att en bilpool tar bort körjournaler och nyckelhantering innebär den också minskade kostnader för såväl företag som privatpersoner. Med hjälp av modern telematik effektiviseras bilarnas användning och fler personer kan nyttja dem under samma dag.

Andreas Granberg är VD på Bilpoolen.nu och beskriver en typisk dag för en bilpoolsbil.

– Ett företags säljare startar dagen med ett möte strax utanför Stockholm. Efter lunch används den av företagets VD för ytterligare möten. Under kvällen används den av en anställd för att skjutsa barnen till hockeyträningen.

– Möjligheten att dela bilarna med personal och allmänhet är något vi ser att fler och fler företag blir intresserade av. Framförallt under semester och helgtider är det mycket

populärt hos de anställda.

Till skillnad mot traditionell biluthyrning bokar man bilarna per timme. Fakturering sker månadsvis och bilpoolsleverantören sköter det praktiska.

Tankar gör man endast om det är mindre än ¼ tank och betalar gör man med bilens eget tank-kort.

– En bilpoolsbil erbjuder det mest problemfria alternativet till en egen bil. Att som företagare eller privatperson inte behöva oroa sig över bilens service, däckbyte eller städning har visat sig mycket uppskattat.

– Med vår bilpool gör vi det möjligt för företag och privatpersoner att på ett enkelt sätt spara pengar och göra en insats för miljön.

Läs mer om bilpool och bilparks-hantering på Bilpoolen.nu:s hemsida. www.bilpoolen.nu

Fakta - Bilpoolen.nu

- Företaget fick genom sin klimatkompensation Gröna bilisters pris för "Grönt föredöme".
- Bilpoolen.nu handlar om att effektivisera bilanvändandet minska kostnader och miljöpåverkan
- I en öppen bilpool samsas företagen, de anställda och allmänheten om bilarna.
- En bilpool kräver ingen nyckelhantering eller fordons administration
- Bilpoolen.nu placerar under våren 2009 kostnadsfritt ut bilar till företag i Stockholm som upplåter parkeringsplats.

Taurus Energy medverkar till en kostnadseffektiv och miljövänlig produktion av etanol från skogs- och jordbruksavfall

TAURUS ENERGY

www.taurusenergy.eu